

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
İLE
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Taraflar

MADDE 1- Bu Protokolün tarafları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıdır.

Amaç

MADDE 2- Bu Protokol ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında;

- a) Aile ve sosyal destek danışmanları ile iş ve meslek danışmanları arasında koordinasyonun sağlanması,
- b) Sosyal yardımlar ile istihdam arasındaki bağlantının etkinleştirilmesi,
- c) Kadınların sosyo-ekonomik konumlarının güçlendirilmesi ve istihdamının artırılması,
- d) Özürlülerin sosyoekonomik konumlarının güçlendirilmesi ve istihdamının artırılması,
- e) Çocuk işçiliğinin önlenmesi

hususlarında işbirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Kapsam

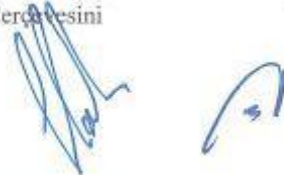
MADDE 3- Bu Protokol, 2. maddede belirtilen amaçlara ulaşmak için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasındaki görev, yetki ve sorumlulukları kapsar.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- Bu Protokolde geçen;

ASPB	:	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,
ÇSGB	:	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
ÇGM	:	Çalışma Genel Müdürlüğünü,
İŞKUR	:	Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünü,
KSGM	:	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünü,
KOSGEB	:	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme Başkanlığını,
İl Müdürlüğü	:	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünü,
SYDV	:	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfını,
ASDD	:	Aile ve Sosyal Destek Danışmanını,
İMD	:	İş ve Meslek Danışmanını,
STK	:	Sivil Toplum Kuruluşunu,
ZBPPÇ	:	Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesini

ifade eder.

Görev ve yükümlülükler

MADDE 5- Bu Protokol hükümlerinin yürütülmesinde taraflar aşağıdaki görev ve yükümlülükleri üstlenir.

I. AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI YÜKÜMLÜLÜKLERİ

A) Sosyal Yardımlar ile İstihdam Bağlantısının Etkinleştirilmesi

1. İŞKUR tarafından belirlenen çalışabilirlik kriterlerine uygun olmak üzere sosyal yardım başvurusu yapan, sosyal yardım alan, ASDD'ler tarafından yapılan saha incelemeleri sonucunda belirlenen kişilerin İŞKUR'a yönlendirilmesi,
2. Sosyal yardım başvurusu sonucu İŞKUR'a yönlendirilenlerden sosyal yardım alanların ve ASDD'ler tarafından yapılan saha incelemeleri sonucunda acil olarak işe yerleştirilmesi gerekenlerin bu durumlarına ilişkin açıklayıcı bilgilerin İŞKUR tarafından görülebilmesinin sağlanması,
3. Sosyal yardım sisteminin, yardımlardan yararlanan kişileri en kısa sürede istihdama kazandıracak şekilde yapılandırılması,
4. Sosyal koruma alanında aile odaklı bir sistem geliştirilerek kayıtlı istihdam konusunda farkındalığın artırılması,
5. Çalışabilir durumdaki yoksullara verilen nakdi yardımların, çalışmayı teşvik edecek şekilde yapılandırılması,
6. Sosyal yardım yararlanıcılarını çalışmaya yönlendirecek özel programların ilgili STK'larla işbirliği içerisinde geliştirilmesi,
7. Sosyal yardım sisteminin çalışan yoksullar ile yoksulluk riski olan haneleri de kapsayacak şekilde düzenlenmesi,
8. Ailede çalışabilecek kişilerin İŞKUR hizmetlerinden faydalanabilmelerini sağlamak üzere bilinçlendirilmesidir.

B) Kadınların Sosyo-Ekonomik Konumlarının Güçlendirilmesi ve İstihdamının Artırılması

1. KSGM tarafından yürütülen çalışmalarda İŞKUR'un kadınlara yönelik faaliyetlerinin daha görünür kılınması,
2. İŞKUR personeline işgücü piyasası odaklı toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik eğitim modülü hazırlanarak, eğitimin sürekliliğini sağlamak amacıyla eğitici havuzu oluşturulması,
3. Şiddet mağduru, tahliyesine bir yıldan az kalmış, kocası ölmüş, kocası tarafından terk edilmiş, kocası cezaevinde olan veya boşanmış kadınların sosyal yaşama katılımlarının sağlanması amacıyla çalışabilir durumda olanların İŞKUR'a erişiminin sağlanması,
4. İşsizlere yönelik İŞKUR tarafından uygulanan işgücü yetiştirme kurslarında kullanılmak üzere toplumsal cinsiyet eşitliği, kadının insan

hakları, çalışma yaşamında haklar, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, aile eğitimi konularında eğitim materyallerinin hazırlanmasıdır.

C) Özürlülerin Sosyo-Ekonomik Konumlarının Güçlendirilmesi ve İstihdamının Artırılması

1. İŞKUR bünyesinde faaliyet gösteren İMD'lere yönelik eğitim programlarının özürülere ilişkin bölümlerinin içeriklerinin hazırlanması, bu eğitimlerin hayata geçirilmesinde danışmanlık hizmeti sağlanması,
2. Özürlüler alanında faaliyet gösteren STK'ların, işverenlerin, özürülülerin ve ailelerinin; özürülü istihdamına ilişkin hak ve yükümlülükleri konusunda bilinçlendirilmesi,
3. Özürlülere ilişkin yardım ve destek programlarının özürülülerin istihdamını teşvik edecek şekilde yeniden düzenlenmesidir.

D) Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi

1. Sokakta çalıştırılan çocukların ailelerinden işsiz olanların belirlenerek İŞKUR'a yönlendirilmesi,
2. Sokakta yaşayan/çalıştırılan çocuklardan ilköğretimini veya zorunlu eğitim çağını tamamlamış olanların ilgi ve yeteneklerine göre hayat boyu öğrenme kapsamında çıraklık ve mesleki eğitim merkezlerine ya da İŞKUR'a yönlendirilmesi,
3. Mevsimlik gezici tarım işçileri ve yanlarında getirdikleri çocuklara yönelik ÇSGB tarafından yürütülen çalışmalara, ihtiyaç halinde personel desteği verilmesi,
4. Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri bünyesinde yürütülecek çocuk işçiliğinin izlenmesi çalışmalarına çocuk ve gençlik merkezleri aracılığıyla destek verilmesi,
5. Çocuk işçiliği ile ilgili verilerin sektörel bazda toplanması, merkezde ÇGM, yerelde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri ile paylaşılması,
6. Çalışan çocukların ailelerinin sosyal inceleme neticesinde uygun bulunan sosyal hizmet ve yardımlarla ilişkilendirilmesi,
7. ÇGM tarafından hazırlanan ve 2011-2013 dönemini kapsayan "Çocuk İşçiliğinin Önlenmesinde Yerel Kaynakların Etkinleştirilmesi Projesi"ne personel desteği ve çocuk ve gençlik merkezleri vasıtasıyla sosyal destek sağlanmasıdır.

II. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI YÜKÜMLÜLÜKLERİ

A) Sosyal Yardımlar ile İstihdam Bağlantısının Etkinleştirilmesi

1. Sosyal yardım alan ve SYDV'lere başvuru yapmış olan hanelerde çalışabilir durumdaki kişilere ve ASDD'ler tarafından yapılan saha incelemeleri sonucunda çalışabilir durumda olduğu tespit edilenlere rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi,

2. SYDV'ler tarafından İŞKUR'a yönlendirilen kişilerden sosyal yardım alanlar ile ASDD'ler tarafından yapılan saha incelemeleri sonucunda "acil" durumuyla İMD'lere yönlendirilen kişilere, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri verilmesi ve bu kişilerin durumlarına uygun açık işler ile mesleki eğitim ve toplum yararına çalışma programlarına öncelikli olarak yönlendirilmesi,
3. Sosyal yardım alanlar için kayıtlı çalışmaya yönlendirici bilinçlendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi,
4. SYDV'ler ve ASDD'ler tarafından İŞKUR'a yönlendirilecek kişilerin çalışabilir durumda olup olmadıklarını belirlemede kullanılacak kriterlerin geliştirilmesi,
5. Sosyal yardım başvurusu neticesinde İŞKUR'a yönlendirilen kişilere sunulan hizmetlere ilişkin istatistiksel bilgilerin ASPB tarafından görülebilmesinin sağlanması,
6. ASDD'lere ve ASPB uzmanlarına İŞKUR'un hizmetleriyle ilgili danışmanlık ve temel eğitim konusunda eğitici desteği verilmesi,
7. Genellikle alt gelir grubundaki insanların istihdam edildiği ve kayıtdışılığın yoğun olduğu küçük ölçekli işletmelerin kayıtlı sektöre geçişini özendirici önlemlerin alınmasıdır.

B) Kadınların Sosyo-Ekonomik Konumlarının Güçlendirilmesi ve İstihdamının Artırılması

1. Aile ve iş yaşamının uyumlaştırılması ve bu çerçevede kreş hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi,
2. İŞKUR tarafından yürütülen toplum yararına çalışma programlarında kadın konukevlerinde kalan ve şiddet mağduru kadınların öncelikli gruplar arasında değerlendirilmesi,
3. Kadın istihdamına ilişkin olarak izlenebilir yayınlanmayan verilerin ASPB ile paylaşılması,
4. İMD'leri kadın istihdamı ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularında bilgilendirmeye yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi,
5. İşsizlere yönelik İŞKUR tarafından uygulanan işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin eğitim modüllerine toplumsal cinsiyet eşitliği, kadının insan hakları, çalışma yaşamında haklar, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, aile eğitimi, konularına yer verilmesi için çalışmalar yapılması,
6. Mevsimlik gezici tarım işçileri olarak çalışan kadınların çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması,
7. İl Müdürlüğü tarafından İŞKUR'a yönlendirilen kadınların, işgücü piyasasının ihtiyaçlarının da dikkate alınarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmasının sağlanması,

8. Kadın istihdamı konusunun yılda en az bir kez İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının toplantı gündemine alınması ve kurul toplantılarına sivil toplum örgütlerinin de davet edilmesidir.

C) Özürlülerin Sosyo-Ekonomik Konumlarının Güçlendirilmesi ve İstihdamının Artırılması

1. İMD'lerin özürlü istihdamı konusunda eğitilmesi,
2. İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları tarafından özürlü istihdamına yönelik yasal düzenlemeler ile teşvik ve ceza uygulamaları hakkında bilinç artırmaya yönelik çalışmaların yürütülmesi,
3. Özürlü çalıştırmamaya ilişkin ceza paralarının kullanımında özürlü istihdamını artırmaya yönelik projelere öncelik verilmesi,
4. Sağlık Uygulama Tebliği çalışmalarına ASPB temsilcilerinin katılımının sağlanmasıdır.

D) Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi

1. Çocuk işçiliğinin önlenmesi çalışmalarının ZBPPÇ'ne uygun olarak işbirliği ve koordinasyon içinde yürütülmesinin sağlanması,
2. İl Müdürlüğü tarafından İŞKUR'a yönlendirilen çocukların ailelerinden işsiz olanlara rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulması ve diğer hizmetlerden faydalanmalarının sağlanması,
3. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin ve yanlarında getirdikleri çocukların çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması,
4. Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri bünyesinde çocuk işçiliği izleme hizmetlerinin yürütülmesi,
5. Çocuk işçiliği alanında kapsamlı veri elde edilmesi ve yapılacak işgücü anketlerinde sokakta çalışan çocukları da kapsayacak şekilde sektörel bazda veri sağlanması,
6. Çocuk işçiliği konusunun yılda en az bir kez İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları toplantı gündemine alınmasının ve ZBPPÇ doğrultusunda illere özgü tedbirler geliştirilerek uygulanmasının sağlanması,
7. ÇGM tarafından hazırlanan ve 2011-2013 dönemini kapsayan "Çocuk İşçiliğinin Önlenmesinde Yerel Kaynakların Etkinleştirilmesi Projesi"nin uygulanmasında ASPB ile işbirliği yapılmasıdır.

III. ORTAK YÜKÜMLÜLÜKLER

1. Kadın istihdamını artırmaya yönelik olarak, ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği ile kreş hizmetlerinin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması ve bu hizmetlere erişilebilirliğin artırılmasına ilişkin bir modelin geliştirilmesi,

2. ASPB ile ÇSGB arasında veri paylaşımının ve düzenli veri akışının sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması,
3. ASDD'ler ile İMD'lere yönelik verilecek eğitimlerde işbirliği yapılması,
4. İMD'ler ile ASDD'lerin birbirleriyle koordineli çalışmalarının sağlanması,
5. ASDD'lerin saha incelemelerinde kullanacakları sosyal inceleme formlarının e-İŞKUR veritabanına entegre olacak şekilde düzenlenmesi,
6. ASDD'ler ile İMD'lerin aileler hakkındaki görüşlerini paylaşabilecekleri bir sistemin tasarlanması,
7. Çocuk işçiliğinin önlenmesi projelerinin ASPB ve ÇSGB arasında işbirliği yapılarak geliştirilmesi ve uygulanması,
8. Çalışan çocukların belirlenmesine ve izlenmesine yönelik çalışmaların ASPB ile ÇSGB arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanarak yapılması,
9. Çocuk işçiliğinin önlenmesi ile ilgili mevzuat çalışmalarının ASPB ve ÇSGB arasında işbirliği içerisinde yapılması,
10. Kadın ve özürlü istihdam ile çocuk işçiliği konularında aileleri ve toplumu bilinçlendirici, duyarlılığı artırıcı spot film, afiş, el ilanı, broşür vb. materyallerinin ASPB, ÇSGB ve İŞKUR arasında işbirliği içinde oluşturulması ve farkındalık artırma çalışmalarının yapılması,
11. İş mevzuatında yer alan eşit muamele ilkesine, kamu ve özel işyerlerinde kreş ve gündüz bakımevi yükümlülüğüne uyulup uyulmadığının etkin şekilde denetlenmesinin sağlanması, bu kapsamda KSGM ve ÇSGB İş Teftiş Kurulu Başkanlığı arasında işbirliği yapılarak iş müfettişlerine yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri verilmesi,
12. Kayıtdışılığın yaygın olduğu sektörler başta olmak üzere kayıtdışı çalışan ve çalıştıranların sorunlarının insana yakışır iş perspektifi ile ele alındığı ortak çalıştayların düzenlenmesi,
13. Çoğunluğunu kadınların oluşturduğu evden ve ev içi hizmetlerde çalışanların sosyal güvenlik sistemine dâhil edilmesini ve istatistiksel olarak izlenebilmesini sağlamak üzere gerekli düzenlemelerin yapılması,
14. Özürlü ve yaşlı evde bakım hizmetlerinde bakım hizmeti verenlerin sosyal güvence kapsamına alınmasına yönelik çalışmaların yapılması,
15. Sosyal Hizmet Merkezlerine başvuranların yararlanması amacıyla bu merkezlerin "İŞKUR Hizmet Noktası" olarak yetkilendirilmesinin sağlanması,
16. KSGM ve İŞKUR işbirliği ile eğitim modülü hazırlanarak İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlere yönelik sosyal güçlendirme eğitimleri vermek üzere uzman eğitici grubunun yetiştirilmesi,
17. Ulusal koşullar dikkate alınarak özürlüler için destekli istihdam modelinin geliştirilmesi.

Süre

MADDE 6- (1) Bu Protokol, imzalandığı tarihten itibaren üç yıl süre ile geçerlidir. Protokol, değişen şartlara ve toplumsal gelişmelere bağlı olarak tarafların mutabakatıyla revize edilir. Taraflardan herhangi biri sürenin bitiminden üç ay önce Protokolün iptaline ilişkin bir talepte bulunmadığı takdirde, Protokol aynı şartlarda üç yıl daha yenilenmiş sayılır.

(2) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü ile İŞKUR arasındaki 28.4.2010 tarihli Protokol bu Protokolün imzalandığı tarihte sona erer.

Yürürlük

MADDE 7- Bu Protokol imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.

17/02/ 2012

Fatma ŞAHİN
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Faruk ÇELİK
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı